

Wstęp

Czy jest powód, by obawiać się psychologii? Nauki, która zdaniem niektórych (nie tylko) laików potrafi w tajemny i podstępny sposób wdrzeć się do pandemonium ludzkiego umysłu i duszy, odkrywając skrywane w nim, często wstydlive i trudne do zaakceptowania demony.

Tak makiawelicznie postrzegana natura psychologii bazuje na wzorcu psychologa – maga. Osoby, która w aurze pokazu iluzjonistycznego stara się wyrzeć wrażenie kogoś, kto stoi ponad rzeczywistością, kto wie więcej, potrafi więcej, kto więcej rozumie, a towarzysząca temu pokusa bycia wszechmocnym jest ogromna.

Powoduje to, że psychologowie organizacji stoją często przed dylematem, jaką twarz w relacji profesjonalnej przybrać – maga czy eksperta? Ten drugi, w przeciwieństwie do maga, odwołuje się do rzetelnej wiedzy – bada, tłumaczy i wspomaga rozwój człowieka oraz organizacji jako całości, pomaga kształtować jej stosunki z otoczeniem. Właśnie takiej psychologii poświęcona jest ta monografia.

W dzisiejszych czasach kierunki psychologii stosowanej nie omijają żadnych dziedzin życia, wspomagając pracę innych kluczowych specjalistów. Bez wiedzy psychologicznej trudno jest zrozumieć siebie, swoje motywy, zachowania. Bez niej nie można także rozgryźć innych ludzi – zarówno tych ze szczytów drabiny organizacyjnej, jak i tych, którzy są na niej nieco niżej. Niełatwo również jest zgłębić prawidłowości funkcjonowania organizacji – tak w jej aspektach pozytywnych, jak i tych ulokowanych po ciemnej stronie księżyca.

Monografia ta obejmuje wybrany zbiór zagadnień ukazujący, jak siła psychologii stosowanej może wspomagać działania organizacyjne i rynkowe. Przy czym rozważania w niej zawarte nie skupiają się jedynie na liderach i top menedżerach, ukazują także, jak nauka psychologiczna wspiera każdą osobę uwikłaną w świat organizacji, ze szczególnym naciskiem na te z nich, które funkcjonują na konkurencyjnym rynku pracy. Bogaty dorobek psychologii, mnogość nurtów i koncepcji dają szerokie możliwości interpretowania otaczających nas zjawisk, co zresztą zostało również docenione przez werdykt Banku Szwecji przyznającego

Nagrodę Nobla¹ w dziedzinie ekonomii. Obfitość badań empirycznych, koncepcji teoretycznych i nowe technologie umożliwiają coraz wnikliwsze poznawanie ludzi i ich wzajemnych relacji. Pomimo że naukowcy wiedzą coraz więcej, to w zakresie implementacji ich wiedzy na poziomie jednostki, zespołu, jak i całej organizacji nie osiągnęliśmy jeszcze mistrzostwa. By ten stan zmienić, warto ukazać w sposób wielowątkowy możliwości płynące z odkryć psychologii stosowanej.

Monografia jest podzielona na trzy części – pierwsza poświęcona jest człowiekowi i jego właściwościom, druga dotyczy psychologii organizacji, trzecia traktuje o karierze. Każde z zagadnień jest omówione na podstawie literatury przedmiotu, zarówno polskiej, jak i światowej. Korzystając z mego długoletniego doświadczenia badawczego i dydaktycznego starałam się nie tylko patrzeć na problemy chłodnym „mędrca okiem i szkiełkiem”, ale i sercem. Dusza to bowiem *psyche*, nauka to *logos*. Zatem psychologia – nauka o duszy, jest dla mnie zarówno możliwością intelektualnej przygody, jak i źródłem emocji.

Poznań, maj 2014

Autorka

¹ Daniel Kahneman amerykański psycholog i ekonomista w 2002 otrzymał Nagrodę Nobla, w dziedzinie ekonomii za wykorzystanie w niej badań psychologicznych. Inny Noblista, Herbert Simon prowadził także badania z zakresu psychologii poznawczej.